

Čtvrtek, 15. září 2011

Bělorusko: zatčení obránce lidských práv Alese Bjalackého

P7_TA(2011)0392

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2011 o Bělorusku: zatčení zastánce lidských práv Alese Bjalackého

(2013/C 51 E/22)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Bělorusku, zejména na usnesení ze dne 12. května 2011 ⁽¹⁾, 10. března 2011 ⁽²⁾, 20. ledna 2011 ⁽³⁾ a ze dne 17. prosince 2009 ⁽⁴⁾,
  - s ohledem na závěry o Bělorusku, které přijala Rada ve složení pro zahraniční věci na svém 3 101. zasedání dne 20. června 2011,
  - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948 a na deklaraci OSN o zastáncích lidských práv z prosince 1988,
  - s ohledem na rezoluci o svobodě sdružování v Běloruské republice přijatou na Konferenci mezinárodních nevládních organizací Rady Evropy dne 22. června 2011,
  - s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva ze dne 17. června 2011, která odsuzuje porušování lidských práv před prezidentskými volbami v Bělorusku, během voleb i po nich, a vyzývá běloruskou vládu, aby ukončila pronásledování vůdců opozice,
  - s ohledem na prohlášení místopředsdkyně Komise / vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonové ze dne 5. srpna 2011 k zatčení Alese Bjalackého,
  - s ohledem na čl. 122 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Bělorusko je vázáno mezinárodními závazky k dodržování zásad mezinárodního práva a základních hodnot, včetně demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod;
- B. vzhledem k tomu, že zastánce lidských práv Ales Bjalacký, předseda střediska lidských práv Vjasna (Jaro) a místopředseda Mezinárodní federace pro lidská práva, byl poté, co byl zadržován ve vazební věznici běloruského ministerstva vnitra, v Minsku dne 4. srpna 2011 uvězněn na základě formálního obvinění z rozsáhlého daňového úniku („zatajení zisku mimořádně velkého rozsahu“) a dne 12. srpna 2011 proti němu bylo vzneseno obvinění podle části II článku 243 běloruského trestního zákoníku; vzhledem k tomu, že mu hrozí trest buď pěti let omezení svobody nebo tří až sedmi let odnětí svobody a zabavení jeho majetku, včetně prostor, z nichž je vedena činnost organizace Vjasna;
- C. vzhledem k tomu, že soukromý majetek Alese Bjalackého v Minsku, jeho domov v Rakově a kancelář organizace Vjasna v Minsku byly podrobeny razii ze strany příslušníků Výboru státní bezpečnosti (KGB) a Finančního vyšetřovacího oddělení Státní kontrolní komise, a vzhledem k tomu, že jeho počítač a další materiály byly zabaveny;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0244.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0099.

⁽³⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0022.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 286 E, 22.10.2010, s. 16.

Čtvrtek, 15. září 2011

- D. vzhledem k tomu, že dne 16. srpna 2011 okresní soudce v Minsku zamítl žádost právního zástupce Alese Bjaljackého, aby byl zastánce lidských práv propuštěn na základě jeho závazku, že se dostaví k soudu, a vzhledem k tomu, že doba zadržení Alese Bjaljackého před konáním soudního řízení byla tento týden prodloužena na dva měsíce;
- E. vzhledem k tomu, že zatčení souvisí se zpřístupněním údajů z bankovních účtů Alese Bjaljackého běloruským orgánům některými členskými státy EU; vzhledem k tomu, že při získávání těchto informací běloruské orgány využily mezinárodní spolupráce podle podmínek bilaterální dohody o právní pomoci a zneužily systém mezinárodních postupů a dohod o finančních převodech – určený k tomu, aby bylo možno sledovat teroristy a zločince – s cílem plně kontrolovat nevládní organizace občanské společnosti a běloruskou demokratickou opozici a zdiskreditovat pomoc EU běloruské občanské společnosti;
- F. vzhledem k tomu, že běloruské daňové úřady interpretovaly částky na účtech pana Bjaljackého jako jeho osobní příjem a obvinily jej z jejich zatajování;
- G. vzhledem k tomu, že běloruské orgány systematicky odmítají na vnitrostátní úrovni zaregistrovat téměř všechny organizace v oblasti lidských práv v zemi (organizaci Vjasna byla registrace v uplynulých letech zamítnuta třikrát); vzhledem k tomu, že v důsledku toho a také kvůli tomu, že zahraniční pomoc nevládním organizacím v Bělorusku (v případě organizace Vjasna jde o finanční prostředky na poskytnutí pomoci obětem masových represí běloruského režimu po prezidentských volbách v prosinci 2010) musí být povolena běloruskými úřady, jsou zastánci lidských práv nuceni otvírat účty v sousedních zemích, aby bylo možno zástupcům nezávislé občanské společnosti poskytovat účinnou pomoc;
- H. vzhledem k tomu, že zastrašování aktivistů a zastánců lidských práv je systematické a rozšířené; vzhledem k tomu, že se v nedávné době objevily zprávy týkající se pronásledování zastánců lidských práv, novinářů a aktivistů vedoucích kampaň za propuštění Alese Bjaljackého, včetně zatýkání, zadržování, výslechů, ukládání pokut nebo zabavování tiskovin; vzhledem k tomu, že jeden z dotčených, Viktor Sazonav, v současné době čeká na soud;
- I. vzhledem k tomu, že případ Alese Bjaljackého je součástí rozšířeného typu dlouhodobého a pokračujícího zastrašování občanské společnosti a zastánců lidských práv po prezidentských volbách v prosinci 2010, které vedlo k dramatickému zhoršení v oblasti lidských práv a občanských a politických svobod v Bělorusku;
- J. vzhledem k tomu, že byl zadržen velký počet aktivistů opozice, včetně bývalých kandidátů na úřad prezidenta a novinářů a zastánců lidských práv, na základě jejich účasti na poklidné povolební demonstraci dne 19. prosince 2010 v Minsku, a že tito lidé byli obviněni z organizování masových nepokojů a byly nad nimi vyneseny neoprávněně tvrdé rozsudky ve výši až sedmi let v trestaneckém táboře s vysokou či střední ostrahou; vzhledem k tomu, že někteří z nich byli údajně podrobeni fyzickému a psychickému mučení, nebyla jim poskytnuta odpovídající právnícká a lékařská pomoc nebo byli poslání zpět do vězení po vážném chirurgickém zákroku bez patřičné lékařské rehabilitace;
1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zhoršující se situací zastánců lidských práv v Bělorusku; rozhodně odsuzuje nedávné zatčení a obvinění Alese Bjaljackého, předsedy střediska lidských práv Vjasna, a skutečnost, že běloruské orgány nedodržují základní práva na svobodu slova a shromažďování;

Čtvrtek, 15. září 2011

2. vyslovuje politování nad tím, že běloruské orgány důsledně odmítají udělit právní status nezávislým organizacím v oblasti lidských práv v zemi a znemožňují jim fungovat tím, že zavádějí represivní právní předpisy určené k umlčení aktivistů občanské společnosti a poté vyhrožují trestními sankcemi s cílem zastrašit zastánce lidských práv;
3. domnívá se v této souvislosti a vzhledem k nebyvale tvrdým zásahům proti občanské společnosti v Bělorusku po prezidentských volbách v prosinci 2010, že trestní řízení proti Alesi Bjaljackému je politicky motivované a má za cíl klást překážky jeho legitimní práci zastánce lidských práv;
4. žádá, aby byl Ales Bjaljacký okamžitě a bezpodmínečně propuštěn z vazby a aby bylo vyšetřování ukončeno a všechna obvinění, která jsou proti němu vznesena, odvolána;
5. odsuzuje kroky uskutečněné proti středisku lidských práv Vjasna a naléhavě vyzývá běloruské orgány, aby ukončily všechny formy zastrašování uplatňované vůči Alesi Bjaljackému, organizaci Vjasna a jejím zaměstnancům a všem ostatním zastáncům lidských práv a organizacím občanské společnosti a aby dodržovaly zásady právního státu;
6. vyzývá běloruské orgány, aby zrušily článek 193-1 běloruského trestního zákoníku, který zakazuje organizaci aktivit neregistrovaných veřejných sdružení nebo účast na nich, neboť toto ustanovení je v rozporu s mezinárodními standardy pro svobodu sdružování a představuje porušení závazků Běloruska vůči OBSE a OSN;
7. zdůrazňuje, že právní pomoc mezi členskými státy EU a Běloruskem by se neměla stávat nástrojem politického pronásledování a represe;
8. vyslovuje politování nad tím, že byly běloruskými orgány úmyslně zneužity běloruské právní předpisy a bilaterální a mezinárodní mechanismy;
9. vyzývá běloruské orgány, aby dodržovaly všechna ustanovení Deklarace lidských práv OSN o zastánčích lidských práv a aby zajistily, že jsou za všech okolností dodržovány demokratické zásady, lidská práva a základní svobody v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv a s mezinárodními a regionálními nástroji v oblasti lidských práv, které Bělorusko ratifikovalo;
10. naléhavě vyzývá běloruské orgány, aby zrevidovaly běloruské právní předpisy, zejména předpisy v oblasti svobody sdružování a svobody slova, a uvedly je do souladu s mezinárodními standardy, a aby se do té doby zdržely dalšího zneužívání právních předpisů;
11. vyzývá Radu, Komisi a vysokou představitelku, aby zvýšily tlak na běloruské orgány, dále aby rozšířily seznam pro zákaz vydání víz a zmrazení majetku a zahrnuly do něj osoby zapojené do zatčení a stíhání Alese Bjaljackého;
12. zdůrazňuje, že v souvislosti s nebyvalou a nepřetržitou represí opozice a občanské společnosti v Bělorusku je třeba, aby Evropská unie podporovala budování demokracie v Bělorusku a našla nové způsoby, jak napomoci běloruské občanské společnosti a nezávislým sdělovacím prostředkům zvýšit informovanost veřejnosti;
13. vyzývá summit o východním partnerství, který se má konat ve dnech 28.–29. září 2011 ve Varšavě, aby navýšil pomoc a účinně se angažoval s běloruskou demokratickou opozicí a organizacemi občanské společnosti s cílem povzbudit a posílit jejich úsilí o zabezpečení demokracie;

Čtvrtek, 15. září 2011

14. vyzývá běloruské orgány, aby zaručily odpovídající právníckou a lékařskou pomoc pro všechny politické vězně a aby je okamžitě a bezpodmínečně propustily, zbavily je všech obvinění a plně obnovily všechna jejich občanská práva;

15. zdůrazňuje, že případná spolupráce EU s Běloruskem by měla být vázána režimem přísné podmíněnosti a měla by být založena na předpokladu, že se Bělorusko zaváže k dodržování demokratických norem, lidských práv a zásad právního státu, jak je stanoveno ve společném prohlášení z pražského summitu o východním partnerství ze dne 7. května 2009 podepsaném vládou Běloruska;

16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, parlamentním shromážděním OBSE a Rady Evropy a vládě a parlamentu Běloruska.

Súdán: situace v Jižním Kordofánu a státu Blue Nile

P7_TA(2011)0393

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2011 o Súdánu: situaci v Jižním Kordofánu a vypuknutí bojů ve státě Modrý Nil

(2013/C 51 E/23)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Súdánu,
- s ohledem na souhrnnou mírovou dohodu podepsanou dne 9. ledna 2005,
- s ohledem na prohlášení Africké unie ze dne 31. ledna 2011,
- s ohledem na prohlášení EU a jejích členských států ze dne 9. července 2011 o nezávislosti Jižosúdánské republiky,
- s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise / vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonové ze dne 6. září 2011 o vypuknutí bojů ve státě Modrý Nil a ze dne 26. srpna 2011 o situaci v Jižním Kordofánu,
- s ohledem na závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 20. června 2011,
- s ohledem na prohlášení komisařky Georgievové ze dne 26. srpna 2011 o přístupu humanitárních organizací do Jižního Kordofánu,
- s ohledem na prohlášení předsedy Evropského parlamentu Jerzyho Buzka ze dne 21. června 2011 o situaci v Abyei a Jižním Kordofánu,
- s ohledem na prohlášení Africké unie ze dne 20. srpna 2011 o dohodě mezi vládou Súdánu a vládou Jižního Súdánu o podpůrné misi pro sledování hranic,
- s ohledem na předběžnou zprávu o porušování mezinárodních právních předpisů v oblasti lidských práv a humanitárního práva v Jižním Kordofánu v období od 5. do 30. června 2011, kterou v srpnu 2011 vypracoval Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva,
- s ohledem na rámcovou dohodu o politických a bezpečnostních opatřeních ve státech Modrý Nil a Kordofán, která byla podepsána dne 28. června 2011,